

Landboungdommen selv, der har ønsket, at vi fremtidssikrede lovforslaget.

Jeg synes, det er lidt utilfredsstillende, hvis vi altid kun kan lovgive sådan, at vi indfrier de forventninger, der lige i øjeblikket er til de gældende regler. Her har vi prøvet at kigge lidt længere frem, så vi ikke hvert andet år skal ændre YJ-loven. Jeg synes, det er tilfredsstillende, at der nu bliver givet mulighed for, at andre låntyper end de gammeldags kontantlån indgår i det valg, den unge landmand har ved finansieringen af sin ejendom.

Tak for de mange positive meldinger. Jeg er sikker på, at vi får en relativt hurtig udvalgsbehandling.

Kl. 13.55

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ministerens bemærkning til mig om, at det var Landboungdommen selv, der havde bedt om det her, får mig til at spørge ministeren, om ministeren mener, at en sådan lobbyistorganisation kan få en sådan særstilling: Hvis man som Landboungdommen selv beder om at få et forhøjet tilskud fra staten og om forbedrede økonomiske forhold, får man det bare. Er det ministerens opfattelse, at Landboungdommen, som i hvert fald i nogen grad er landmændenes sønner, skal have en fuldstændig åben ret til at påvirke Folketinget, sådan at når Landboungdommen vil noget, retter vi bare ind til højre og gør, som de beder om?

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jamen ungdommen har jo ligesom alle andre unge mennesker et ønske om, at når de etablerer sig, vil de gerne have et ganske almindeligt familieliv og ikke være henvist til at tilbringe 365 dage om året ude i stalden. Det er det, der er grundelsen for at hæve udmålingsgrundlaget, og hvis hr. Touborg læser bemærkningerne, vil der sikkert også komme en vis erkendelse af, at de statsfinansielle konsekvenser af forslaget er en besparelse. Det er jeg sikker på at hr. Kristen Touborg har bemærket, og derfor kan jeg ikke rigtig forstå bemærkningen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 25: Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v. og fiskerilov. (Ændring af fondsbestyrelserne, ændret fastsættelse af promillemidler samt udvidet anvendelse af fondsmidlerne m.v.).

Af fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 8/10 2003).

Sammen med denne sag foretoges:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 10: Forslag til folketingsbeslutning om promille- og produktionsafgiftsfondene.

Af Ritt Bjerregaard (S) m.fl. (Fremsat 10/10 2003).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Vi skal i dag behandle L 25, som er fremsat af regeringen, og B 10, som Socialdemokratiet står som forslagsstillere af, under et.

B 10, altså Socialdemokratiets forslag, tager udgangspunkt i de gældende regler for fondsområdet og er stort set identisk med B 94, som blev fremsat i den foregående samling. I den diskussion, vi havde vedrørende B 94, var der en lang række partier, der gav udtryk for, at der var behov for at foretage nogle ændringer i sammensætningen af fondenes bestyrelser, og det var vi fra regeringens side fuldstændig enige i. Vi havde haft fokus på området gennem en vis tid.

Det blev fremhævet i debatten, at strukturudviklingen havde medført, at erhvervenes pro-

duktion var blevet koncentreret på væsentlig færre hænder. Inden for visse grupper, primært de helt store producenter, havde det i realiteten medført, at nogle enkelte virksomheder kom til at sidde med en meget dominerende rolle i bestyrelserne, og det er det, regeringen har taget til efterretning i forbindelse med fremsættelsen af L 25.

Da regeringen altså allerede har taget højde for de drøftelser, der var i forbindelse med beslutningsforslaget sidste år, skal jeg på regeringens vegne meddele, at vi ikke kan støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Thor Gunnar Kofoed (V):

L 25, som er fremsat af fødevareministeren, indeholder en ændring af det, vi kalder for promille- og produktionsafgiftsfondene.

Hvis vi går tilbage og tænker på, hvorfor disse promille- og produktionsafgiftsfonde egentlig blev startet, er det egentlig noget unikt. Man startede på et tidspunkt, hvor der var langt over 100.000 landbrug, hvor man havde tusinder af produktionsvirksomheder, der forarbejdede produkterne og udviklede maskiner til landbruget. For at kunne skabe dynamik og forskning i udvikling i erhvervet var man nødt til at oprette nogle fonde, så man kunne skabe basis for denne udvikling.

Kl. 14.00

Hele udviklingen har i de sidste 30 år været til utrolig gavn for hele det danske samfund. Den har faktisk skabt en stor del af den samfundsværditilvækst, vi lever af i dag, og det er en ting, vi skal tænke på.

Hvordan har disse fonde så fungeret? De har fungeret i enighed. Selv om man havde vidt forskellige tanker, fandt man altid frem til en løsning på, hvad det var, man ville udvikle sig frem til.

Nu skal disse fonde moderniseres, har man sagt, og det er vi i Venstre og også jeg helt enige i. Vi skal finde frem til, hvordan de kan arbejde i en ny struktur, hvor vi ikke har alle de mange virksomheder mere. Vi har heller ikke så mange landmænd, og derfor har vi sagt ja til, at der skal være en anden bestyrelsessammensætning.

Den bestyrelsessammensætning, der lægges op til i L 25, tager hensyn til, at i produktionsafgiftsfondenes bestyrelser skal der stadig være et flertal af dem, der indbetaler pengene. Det er ikke sådan, som Socialdemokraterne påstår i beslutningsforslaget, at det ikke er landbrugets penge. Det er landbrugets penge, fordi det er en

afgift, der opkræves af deres produktion til udvikling af landbrugets forskning og udvikling og selvfølgelig også af rådgivningssiden.

Hele det arbejde, der er foregået i disse fonde gennem alle årene, har været en hårfin balance mellem de forskellige produktionsarter og de forskellige holdninger. Nu lægges der op til, at andre får lov at komme ind, altså forbrugerne og forskningen, og vi er opmærksomme på, at det kan være en fordel. Men man skal passe på i den sammenhæng, for det er jo også dem, der skal have pengene efterfølgende. Vi skal passe på, at det ikke bliver en form for tagselvbord, og hele tiden huske på, hvad målet er. Det er, at vi skal have forskning, og vi skal have udvikling, men også at det skal ud til dem, der skal bruge det efterfølgende, altså til landmændene.

Angående promilleafgiftsfondene lægges der op til, at pengene skal kunne bruges til nye formål, bl.a. at se på sameksistens med og spredningsskader fra GMO. Hvis de skal erstattes, skal pengene kunne bruges til det, og promillepengene skal også kunne bruges til at matche de EU-midler, man kan få via regionalfondsmidlerne i de kommende nye EU-programmer. Der lægges op til, at promilleafgiftsfondene skal bruges mere bredt, end de har kunnet blive hidtil, og det er en god ting, for så er fondene mere matchet til, at midlerne kan bruges i de næste 25 år til at støtte landbruget og andre ting.

Der er lagt op til en lidt anden sammensætning af promilleafgiftsfondsbestyrelserne. Der er lagt op til, at landbruget ikke får hele indflydelsen, men trods alt stadig har flertallet, selv om andre – og det er igen forbrugerne og forskningen – får indflydelse, fordi der skal andre interesser til. Forbrugerne skal også her have indflydelse, når vi f.eks. taler om erstatningsregler i forbindelse med GMO-spredningsskader.

Det er meget vigtigt for mig at sige her, at når Socialdemokratiets beslutningsforslag nr. B 10 lægger op til, at landbruget helt skal miste indflydelsen på dette område, tror jeg, det vil være til absolut stor skade – ikke alene for landbruget, men for hele samfundet. Disse penge er jo ikke på nogen måde skattepenge. Det er penge, der skal bruges til at skabe udvikling og skabe sikring af den produktion og den produktionssikkerhed, der eksisterer.

Hvis vi går tilbage til produktionsafgiftsfondene, er det jo helt klart landbrugets penge. Det er penge, der opkræves af landbruget, og det er penge, der skal bruges inden for landbrugsområderne. Der er 14 forskellige produk-

tionsafgiftsfonde, og det er forkert, når der står i B 10, at det er penge, der skal bruges i større udstrækning på økologi.

Hvis man går ind i hver enkelt af disse fonde og ser, hvad de bruger på økologi i svineafgiftsfonden, mælkeafgiftsfonden, kvægafgiftsfonden – jeg kan nævne dem alle – sammenholdt med det, der ligger i økologiafgiftsfonden, er det faktisk en meget større andel af pengene, der bruges på økologi, end andelen af den økologiske produktion er i forhold til det resterende landbrug. Derfor er det ganske enkelt ikke korrekt, når Socialdemokraterne siger, at der skal være en anden sammensætning, fordi der skal kanaliseres flere penge til økologi. Det er ikke rigtigt.

Kl. 14.05

Bestyrelsessammensætningen i fondene bygger på tillid til hinanden og på forståelse, og jeg håber, at når de nye bestyrelsesmedlemmer kommer ind, vil de også forstå, at det stadig er det, der skal bygges på. Hvis man ikke har den forståelse, kommer vi nemlig i den situation, at hvis de store andelselskaber, som stadig har en meget stor andel af produktionen – helt op til 80-90 pct. i visse grene – vælger ikke at være med i beslutningerne om forskning og forsøg i fondenes regi, vælger de at obstruere, at det skal foregå i fondene. Så flytter man aktiviteterne ud i selskaberne selv, og det er ikke de store selskaber, der bliver tabere i det spil. Taberne bliver de mindre selskaber, der også skal have penge fra fondene.

Hvis man analyserer disse produktionsafgiftsfondes regnskaber, går der rent faktisk flere penge til projekter uden om de store selskaber, end der bruges af penge i de store selskaber eller i de store selskabers regi. Derfor ville det være et tab for de mindre selskabers udviklings- og forskningsmidler, hvis de store selskaber trækker sig ud af disse fonde, og det kan de gøre ved at lade være med at deltage i eller stemme imod de projekter, der bliver foreslået. Derfor er det en hårfin balance, der skal findes af de medlemmer, der kommer til at sidde i de kommende bestyrelser, for ellers får vi ikke nogen gavn af disse fonde fremover, og så er lovændringen kun et gode for de store selskaber, for de skal nok klare sig alligevel.

Vi er jo alle sammen enige om her i Folketinget – i hvert fald hvis man tager efter det, der blev sagt ved behandlingen af B 94 i foråret – at vi skal finde frem til nogle strukturer og nogle måder, hvorpå vi kan hjælpe forskningen og

hjælpe udviklingen af de mindre selskaber. Den udvikling kan kun ske, hvis man har forståelse for den enighed, der skal til i disse fondes arbejde, og derfor er L 25 et godt forslag. Det er fremadrettet, det kan klare alle de fremtidige udfordringer, vi bliver stillet over for, og derfor kan Venstre klart bakke L 25 op.

Om B 10 fra Socialdemokratiet må vi sige, at efter behandlingen af B 94 i foråret og når vi ser den opstramning, der er i B 10, er der noget, man må have misforstået. Sådan som B 10 er opbygget, ville det være det samme som at lukke disse fonde, og så synes jeg, Socialdemokraterne hellere skulle have sagt: Jamen vi lukker dem, og så kræver vi skat i stedet for, og så kan Socialdemokraterne styre tingene ét hundrede procent selv. Og det er jo sådan set det, man vil. Man vil have en politisk styring af disse midler, og det er ikke nogen fordel for nogen, så vi kan ikke på nogen måde gå ind for B 10. Men L 25 støtter Venstre helt.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Når man hører Venstres ordfører, virker det nærmest, som om Venstre tror, at der er nogle, der er ude på at gøre noget ondt mod landbruget. Det er på ingen måde tilfældet. Tværtimod vil vi gerne have ordnede forhold, så vi kan komme den stærke kritik, der har været rejst mod disse fondes sammensætning og de muligheder, der er for kammerateri, til livs – til gavn for landbruget, til gavn for forbrugerne og til gavn for den danske samfundsudvikling. Derfor pressede vi også hårdt på, for at regeringen skulle foretage sig noget.

Nu er der kommet et forslag, som er et lille skridt, men ikke et tilstrækkeligt skridt. Jeg vil gerne bede Venstres ordfører om at forholde sig til, at bl.a. Forbrugerrådet i sit høringssvar har sagt, at der er behov for en mere ligelig fordeling, at forbrugerinteresser skal stå stærkere. Det er en klar melding fra Forbrugerrådet, som jo tidligere trak sig helt ud, fordi det ikke havde nogen indflydelse og følte sig taget som gidsel.

Forbrugerrådet kan se en forbedring i det forslag, der er kommet fra regeringen, men man siger: Der er stadig et stykke endnu. Hvorfor vil Venstre ikke lytte til det?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det tændte en tidligere landbrugsordfører at høre hr. Thor Gunnar Kofoeds tale.

Jeg går ud fra, at Venstres ordfører en gang imellem taler med tidligere landbrugsminister Niels Anker Kofoed, og jeg husker en meget kraftig debat, vi havde om landbrugets fonde tilbage i hans tid, og som endte i Rigsrevisionen. Rigsrevisionen nåede til den meget klare konklusion, at der var tale om – jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt det var offentlige midler eller det var statslige midler, men i hvert fald om en af de to ting, om end af særlig karakter.

Kl. 14.10

Der var altså ingen som helst tvivl om, at det ikke var landbrugsmidler, og når hr. Thor Gunnar Kofoed siger, at det her ikke har noget med skatte kroner eller den slags at gøre, kan man i hvert fald sige, at så er det jo særegent, at den måde, det kræves op på, tæller med i skattetryk- ket.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg undrer mig over, om det kan være i overensstemmelse med Venstres ideologi, at alle, som indbetaler til fondene, skal være med til at betale for de få, som måtte ønske at tjene penge på at forurene vi andres afgrøder. Det er GMO, jeg snakker om.

Jeg undrer mig, hvis det kan være sådan, at det virkelig er Venstres holdning, at den, der forårsager risikoen for, at der kommer en forurening, altså en spredningsrisiko, ikke skal betale, men at det er naboen, der skal betale for, at der er nogle, der ønsker at tjene flere penge. Jeg er helt uforstående over for, at Venstre ikke har den modsatte opfattelse, altså at man må rydde op efter sig selv. Det vil jeg gerne høre hvad Venstre har at sige til.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Først til hr. Nicolai Wammen: Det er rigtigt, at Forbrugerrådet meget gerne vil have meget større indflydelse, men det er jo ikke forbrugerpolitikken, der skal finansieres med disse midler. Meningen er, at Forbrugerrådet er en del, som med sin viden og baggrund skal give sit input til den behandling, der foregår i forbindelse med den faglige vurdering af de projekter, der kommer op i fondene. Det er en faglig vurdering, der skal ske, det er jo stadig ikke nogen politisk vurdering.

Til hr. Ole Stavad: Det er rigtigt, at for mange år siden var Rigsrevisionen i arbejde på dette område. Jeg kan ikke huske ordlyden, men det

blev besluttet dengang, at det var offentlige midler, men at det var landbruget, der var bemyndiget til at uddele pengene, og at pengene blev opkrævet hos dem, der skulle bruge pengene. Det var ikke statskroner, det var ikke skatte- kroner, blev der også sagt.

Til hr. Touborg kan jeg sige: Vi har givet mulighed for, at promilleafgiftsfonden i givet fald kan bruges til en erstatningsordning, men vi arbejder stadig på, om der ikke kan findes frem til en forsikringsordning. Det er det, vi arbejder frem mod.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Venstres ordfører taler om, hvad Forbrugerrådet siger i sit høringssvar. Det, Forbrugerrådet siger i høringssvaret, er, at man mener, at der skal være en større offentlig repræsentation, så der er et stærkere offentligt element; så det ikke alene er landbruget og organisationerne og virksomhederne dér, som sidder med den afgørende magt og indflydelse.

Med hensyn til den diskussion, vi har haft i dag, vil jeg gerne bede hr. Thor Gunnar Kofoed om at kommentere professor i jordbrugsøkonomi, Søren Kjeldsen-Kragh fra Landbohøjskolen, der i dag siger til Berlingske Tidende:

»Der er jo tale om offentlige midler. Derfor er det rimeligt med et effektivt offentligt tilsyn, og at offentlige interesser bliver tilgodeset. Uanset hvad landbruget og industrien gør af fornuftige ting, vil der altid være en mistanke om, at de varetager egne interesser, når de sidder på flertallet i fondene.«

Både fra Forbrugerrådets side og fra professoren på Landbohøjskolen er der altså en klar og konkret kritik af det forslag, der ligger fra regeringens side, og derfor er det, vi spørger: Jamen hvorfor vil man ikke lytte? Hvorfor vil Venstre ikke imødekomme de saglige argumenter, som fremføres fra de sider? Det er noget af det, vi meget gerne vil med det socialdemokratiske forslag, og jeg synes, at Venstres ordfører, der taler pænt, også burde udføre det i praksis.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hvis man lyttede godt efter, hvad hr. Thor Gunnar Kofoed svarede mig, fik vi et dementi af hans ordførertale, og det vil jeg takke for.

Hr. Thor Gunnar Kofoed bekræftede, at det, vi taler om her, er offentlige midler. Det, som var

en hovedpointe i Venstres ordførers tale, har han altså hermed selv dementeret, og det synes jeg i hvert fald er et godt, vigtigt og principielt udgangspunkt for debatten her, for det gør jo, at vi har et klart offentligt ansvar for, hvordan de midler forvaltes, og hvem det er, der skal sørge for at forvalte dem.

Derfor går jeg ud fra, at Venstre sammen med os andre vil være lige så omhyggelig med at sikre, at der sker en forsvarlig forvaltning, at der ikke kan være noget sammenspisthed, og at enkelte store virksomheder ikke kan sidde og træffe dispositioner med offentlige midler hen over hovedet på Folketinget. Derfor mener jeg også, at hr. Thor Gunnar Kofoed har et grundlag for at se med nogle andre øjne på det socialdemokratiske forslag, så det lovforslag, ministeren har fremsat, og som også er til behandling her, har fået et bedre og mere rigtigt indhold, når det kommer til tredje behandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning, og vi tager også lige hr. Kristen Touborg med for en kort bemærkning, selv om det bliver fire.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg forstår, at Venstre ikke er indstillet på at støtte et socialdemokratiske forslag, der indebærer, at økologerne i hvert fald får lige så stor andel i midlerne som det, de indbetaler. Men man er fuldt ud med på, at de, der måtte gribe til at så gensplejsede afgrøder, skal have en langt større andel af midlerne end det, de indbetaler, for det vil jo være konsekvensen af hr. Thor Gunnar Kofoeds forslag, og det synes jeg er mærkeligt. Først skal de altså have lov til at anrette store ulykker i naturen ved spredning til andre marker, og for at føje spot til skade skal de landmænd, der ikke bruger GMO, oven i købet også betale gildet.

Så nævner hr. Thor Gunnar Kofoed, at man overvejer en forsikringsordning. Jeg går ud fra, at Venstres ordfører er klar over, at Europa-Kommissionen har lagt afgørende hindringer i vejen for det, så det kan ikke lade sig gøre. Det vil Kommissionen ikke have, det kan altså ikke lade sig gøre, så det, Venstre står tilbage med, er en fuldstændig dybt urimelig idé om, at alle vi andre skal være med til at betale for de ødelæggelser, som eventuelle GMO-landmænd har tænkt sig at forårsage.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nu er jeg ikke sat i verden for at forsvare Venstre, men jeg tror faktisk, at hr. Keld Albrechtsen er lidt for hård ved Venstres ordfører, for jeg forstod ham sådan for lidt siden, at Venstre i virkeligheden allerede har fortrudt det, regeringen har skrevet vedrørende GMO i sit udspil til lovforslaget.

Hr. Kofoed svarede jo, at man heller ikke selv kan lide det forslag, og vi fik den melding, at regeringen arbejder med at se på en forsikringsordning i stedet for. Det synes jeg er en rigtig udvikling, men jeg er stadig væk dybt forundret over, at man overhovedet kan finde på at foreslå det andet. Men jeg vil godt spørge hr. Kofoed: Hvad er problemet egentlig med at oprette en forsikringsordning? Umiddelbart ville jeg jo synes, at det var meget ligetil, at den, der laver ulykkerne, også dækker tabet og tager ansvaret for de ulykker, der er lavet. Hvad er problemet med disse forsikringsordninger?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kofoed, og da der har været fire korte bemærkninger, bliver der lidt udvidet taletid på maksimalt 3 minutter.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Til Nicolai Wammen og til Ole Stavad kan jeg sige ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Stavad.

Thor Gunnar Kofoed (V):

Til hr. Nicolai Wammen og hr. Ole Stavad kan jeg sige: Det offentlige bemyndiger landbruget til at definere et arbejde inden for promilleafgiftsfondsbestyrelsens rammer til at opkræve en promille. Så beder man Skatteministeriet om at opkræve den promille, og de penge føres så tilbage til promilleafgiftsfondene og afgiftsfondene, og fondene kan så bruge og forvalte dem som foreskrevet i reglerne. Men det er ikke det samme som en skat, som der lægges op til i Socialdemokratiets forslag B 10. Det er det ikke, og sådan er det heller ikke beskrevet i den rigsrevisionsafgørelse, der faldt for mange år siden.

KL 14.20

Der er en meget stor forskel på, om staten er med til at opkræve en skat, eller man bemyndiger nogle til at opkræve en afgift og bruge de

penge. Det er det, der er forskellen mellem at have denne bemyndigelseslov, som er godkendt af EU, og det, at staten opkræver en skat og forvalter den. Derfor kan man heller ikke sige, at offentligheden skal have samme krav på det.

Så vil jeg lige sige, at ikke engang under SR-regeringen var der nogen steder, hvor man forvaltede disse penge forkert eller overskred de grænser, der var, selv om der efter Socialdemokratiets mening var en forkert sammensætning af bestyrelserne. Man fulgte alle de regler, der var opstillet på daværende tidspunkt, og det er de regler, vi nu forsøger at lave om med L 25, så der bliver en bredere fordeling, og andre får indflydelse på, hvordan disse penge skal fordeles fagligt og sagligt, men ikke politisk.

Med hensyn til hr. Keld Albrechtsens bemærkning om, at økologien ikke kan få den samme andel af pengene, som man indbetaler: Hvis vi ser på, hvor stor en andel af produktionen økologien udgør, både værdimæssigt og størrelsemæssigt, af det samlede danske landbrug og tager de mest positive briller på, kommer vi op omkring 4-5 pct. af den samlede danske landbrugsproduktion. Selv med hr. Keld Albrechtsens briller kan vi kun komme op på 5 pct., og i realiteten er det lidt lavere.

I Økologifonden er vi oppe omkring de 3 pct., men så skal man tage alle de andre fonde med og se, hvad der bruges til økologiprojekter inden for de fonde, og tager man det med, er man oppe på yderligere 3,5 pct. Så er vi oppe på 6,5 pct., og det er bare et faktum, som står i regnskaberne for promilleafgiftsfondene.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er sådan set ikke for at rode rundt i fortiden, men jeg synes, det er vigtigt, for det er jo principielt med hensyn til, hvilket ansvar og hvilken opgave vi har i Folketinget.

Den fremstilling, Venstres ordfører giver, er simpelt hen historisk ukorrekt. Den passer ikke. De beløb opkræves som den amtslige del af ejendomsskatterne, grundskatterne. Den er 10 promille, det har den været i mange, mange år, og det var den også, inden vi havde noget, der hed promilleafgiftsfonden. Men så blev der på et tidspunkt lavet en model, hvor en del af grundskatterne, der kommer fra landbrugsjord, går ind i promilleafgiftsfondene, men med fastholdelse af den fuldstændig uændrede skat på produktionsjord.

Derfor er det, hr. Thor Gunnar Kofoed siger, faktisk forkert, og derfor har vi et stort ansvar for at sørge for, at midlerne forvaltes på en god måde. Jeg har ikke beskyldt nogen for ikke at følge reglerne, men vi skal sørge for at lave nogle regler, der er bedre end dem, vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Thor Gunnar Kofoed erkendte, at det beløb, der går direkte til økologien, er lavere end økologernes egen andel, men at økologerne har mulighed for at indgå på lige fod i alt muligt andet. Men når vi ser på gensplejsning, skal den del af landbruget, som vælger gensplejsning, på forhånd have en langt større del lagt ind i deres egen pulje, og de kan jo også ligesom alle andre landmænd indgå i de samlede puljer.

Der er altså tale om, at partiet Venstre har tænkt sig at give GMO-landmænd en relativt betragtet massivt større støtte end økologiske landmænd, og det er da helt absurd. Man prioriterer altså simpelt hen GMO-produktion højere end økologi. Det er ikke engang et forsøg på at indføre GMO i dansk landbrug, det er oven i købet et forsøg på at give dem en højere prioritet end økologien. Først skal man have lov til at ødelægge økologien ved at sprede GMO-frø til de økologiske marker, og bagefter skal man oven i købet relativt betragtet have endnu mere i støtte end økologien. Det er da helt fantastisk.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg ville såmænd bare give Venstres ordfører lejlighed til at besvare mit spørgsmål. Jeg har forståelse for, at det med GMO kan være bøvlet, og at det kan være svært at få spørgsmålet besvaret, men nu får han i hvert fald muligheden en gang til: Hvad er problemet helt specifikt? Hvad er regeringens problem, hvad er Venstres problem med at lave en forsikringsordning i stedet for den urimelige ordning, der er lagt op til?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kofoed, og derefter er der noget, der tyder på, at vi kommer videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Til hr. Ole Stavad kan jeg sige: Der er to ting. Vi har noget, der hedder promilleafgiftsfonde, og

vi har noget, der hedder produktionsafgiftsfondene.

Produktionsafgiftsfondene er rede penge, der er opkrævet af landbrugets produktion, og de kan også få tilført penge fra promilleafgiftsfondene. Promilleafgiftsfondene består af 3,4 pct. af grundværdien, altså landbrugets grundskatter – det er helt rigtigt – men de består bl.a. også som følge af en aftale med alle de regeringer, der har været, af tilbageførsel af en del af pesticidafgifter osv.

Det er altså på grund af aftaler med den til enhver tid siddende regering, at der indgår penge, som landbruget har forvaltet til de forskningsforsøgsprojekter og til rådgivningsprojekter, der har være kørt inden for landbruget, i promilleafgiftsfondene. Der har ikke på noget som helst tidspunkt været noget som helt odiøst i det, og det er ikke på noget tidspunkt blevet forvaltet sådan, at nogen revisor har kunnet klage. Intet parti har kunnet komme bagefter og sige: Det her er ikke det, der har været meningen med loven. Man har hele tiden fulgt den gældende lovgivning, og det er en ting, vi skal bide meget mærke i.

Så kan vi jo være enige i, at der har været nogle regler, som tiden måske er løbet fra. Det er det, vi laver om på med L 25, så der bliver en anden sammensætning, og andre får mulighed for at være med til at fordele disse midler. Vi giver nogle andre muligheder, så promilleafgiftsmidlerne kan bruges til andre ting end det, de hidtil har kunnet bruges til. De, der kommer til at sidde i de kommende promilleafgiftsfondsbestyrelser, får lejlighed til at være med til at bestemme, hvor store andele der skal bruges og hvordan, så det er ikke korrekt, når hr. Keld Albrechtsen siger, at nu er det massiv støtte til GMO-landbrug. Det er ganske simpelt forkert, for det ville kræve, at f.eks. Forbrugerrådet og forskningen osv. skulle være med til at bestemme, at der skal massivt mange flere penge til GMO frem for til økologi, for det er jo dem, der bestemmer det.

Derfor skal man lige læse, hvad der står i lovforslaget. Der står nemlig, at man giver nogle muligheder, men der står ikke, at man forlods tager så mange penge ud til GMO, som hr. Keld Albrechtsen påstår.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Hvis Venstres ordfører har mulighed for at lytte, vil jeg gerne for anden gang stille ham et spørgs-

mål, for Venstres ordfører forholdt sig ikke til den meget klare kritik, der kom fra professor i jordbrugsøkonomi, Søren Kjeldsen-Kragh. Ikke et ord var der om den kritik på trods af et helt konkret spørgsmål, og derfor skal jeg gentage professorens udtalelse i dag til Berlingske Tiden om det forslag, som hr. Thor Gunnar Kofoed siger er tilstrækkeligt. Den lyder:

»Der er jo tale om offentlige midler. Derfor er det rimeligt med et effektivt offentligt tilsyn, og at offentlige interesser bliver tilgodeset. Uanset, hvad landbruget og industrien gør af fornuftige ting, vil der altid være en mistanke om, at de varetager egne interesser, når de sidder på flertallet i fondene«.

Vil Venstres ordfører lytte til den kritik og erkende, at der er et problem i det forslag, regeringen har lagt frem? Eller vender man fuldstændig det døve øre til både Forbrugerrådet og de folk, der har meget stor viden om det her?

Kl. 14.30

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

For det første skal vi lige have helt klarlagt, hvordan pengene kommer ind. Når der er tale om grundværdien, er det ud fra et beregningsgrundlag. Man tager 4,3 promille af grundværdien, men de kommer ikke fra grundskatterne eller fra jordskatterne. De kommer ikke direkte, men tages et andet sted fra. Det er et beregningsgrundlag, og det er en forskel.

Hvor en vis professor mener pengene kommer fra, vil jeg sådan set ikke forholde mig til, for han taler ikke sandt.

Jeg vil hellere vende det om og sige: Når et erhverv og en regering laver en aftale om at få nogle penge fra en stat, og der så er andre penge, som man opkræver fra sin egen produktion – når man matcher disse penge og udbetaler dem til en aftalt begivenhed eller et aftalt projekt, er det så ikke legalt nok? Er det ikke legalt nok, når man laver en aftale med f.eks. KL? Selv om de får penge fra staten, udligning fra staten osv., skulle staten så også have større indflydelse på det?

Jeg kan ikke se forskellen, eller at der er noget odiøst i, at pengene forvaltes efter lovens regler, for man laver en aftale om en sammensætning af en bestyrelse til at forvalte nogle penge. Der er efterfølgende er statslig revision, der er statslig kontrol af midlerne, og de bruges ifølge reglerne. Det kan jeg ikke se der er noget galt i.

Jeg synes, det er en meget underlig tanke, at en vis professor i en avisartikel siger, at der altid vil være noget forkert i, at man forvalter de penge, man har lavet en aftale med en regering om. Det synes jeg er yderst uheldigt af en professor at sige.

Formanden:

Så kan vi gå videre i ordførerrækken.

Nicolai Wammen (S):

For et øjeblik siden kom Venstres ordfører med en bemærkelsesværdig udtalelse, nemlig at det, der er blevet udtalt af den professor, jeg har citeret, ikke er sandt. Det må jo komme an på en nærmere prøve.

Men det illustrerer, at den her debat er vigtig, for hvordan kan vi sikre, at de mere end en halv milliard offentlige kroner, som hvert år uddeles fra de såkaldte produktions- og promilleafgiftsfonde, i fremtiden bliver uddelt på en måde, som sikrer bedre produkter, satsning på økologi, mindre pesticid- og CO₂-forbrug samt ikke mindst en fair og gennemskelig uddeling af de mange penge? Det er kernespørgsmålene i dagens debat.

For Socialdemokratiet er det helt afgørende, at vi som Folketing vedtager nogle regler, som effektivt sikrer, for det første: At store selskaber ikke får mulighed for at dominere fondsbestyrelserne, og at vi forhindrer mulighederne for interessesammenblanding og kammerateri. For det andet: At den økologiske drift sikres med fondsmidlerne. For det tredje: At vi som samfund ikke belønner de mest pesticidforbrugende og CO₂-udledende sektorer. For det fjerde: At der er et ordentligt tilsyn og gennemskelighed i forhold til fondene. Og for det femte: At der gives en bred og fair adgang til fondenes midler.

Det er den opgave, som Folketinget i dag står over for. For situationen i den danske fødevarerproduktion har ændret sig markant fra tiden i 1970'erne, hvor reglerne om fondene så dagens lys. Dengang var der tale om tidssvarende regler, der kunne sikre et bredt udbud af varer. Siden er meget sket.

I dag er magten i dansk landbrug blevet samlet på ganske få hænder, så den forskellighed, der tidligere kom mere eller mindre af sig selv, nu er noget, man aktivt skal arbejde for at opnå. Derfor er det ikke nok med fine ord. Der skal handling til.

I dag står Folketinget over for et klart valg. Foran os ligger to forslag, nemlig fødevarermini-

sterens og Socialdemokratiets. Begge forslag handler om at gøre noget ved problemer, der i dag eksisterer med promille- og afgiftsfondene, men kun Socialdemokratiets forslag griber for alvor fat om nælden.

Efter Socialdemokratiets opfattelse er det derfor nok et lille, men langtfra tilstrækkeligt skridt, ministeren med sit forslag lægger op til, for vi ser flere problemer i ministerens forslag.

Kl. 14.35

Vi er langtfra enige i den fremtidige sammensætning af fondsbestyrelserne, som ministeren foreslår. Her skal repræsentanter fra erhvervs-siden stadig have flertal i fondene. Socialdemokratiet mener, at der er brug for en langt større grad af alsidighed, hvis vi for alvor ønsker at opfylde fondenes mål om at yde tilskud til forskning, produktudvikling, sygdomsbekæmpelse, uddannelse og i sidste ende et godt og varierende udbud af varer i de kølediske, vi som forbrugere har brug for.

Det betyder, at det er helt afgørende, at vi når frem til en sammensætning af fondsbestyrelserne, som reelt sikrer, at det ikke kun er de mastodonter, der sidder tungt på erhvervet, hvis interesser tæller. Det er vigtigt, at øvrige producenter og forbrugere har en stemme, der er stærk nok til at blive hørt.

De dominerende interesser og personsammenfald imellem fondene og de store virksomheders ledelser må derfor ophøre, og her går ministerens forslag ganske enkelt ikke langt nok, når det gælder om at forhindre, at landbrugets organisationer og de store koncerner stadig vil kunne sidde med flertal i fondene.

På den baggrund har Socialdemokratiet fremsat et beslutningsforslag, som helt konkret stiller følgende tre krav til fondsbestyrelsernes sammensætning: For det første at hver interesseorganisation maksimalt må stille med to medlemmer til en fondsbestyrelse, for det andet at de medlemmer af en fondsbestyrelse, som repræsenterer landbrugets interesseorganisationer, højst må udgøre 40 pct., og for det tredje at maksimalt 25 pct. af bestyrelsesmedlemmerne må have tilknytning til en bestemt virksomhed. På den måde mindsker vi risikoen for kammerateri og interessesammenblanding.

Men også på andre punkter ser vi problemer i ministerens forslag. Det gør ikke noget ved de problemer, der er i forhold til økologiske projekter. Forslaget modsvarer nemlig ikke, hvad økologerne indbetaler gennem afgifter på økologi-

ske produkter. Det både kan og skal vi gøre bedre.

Med vores forslag lægger vi op til, at økologerne som minimum skal tildeles midler svarende til det, økologerne selv indbetaler. Vi mener samtidig, at det er en investering, der vil komme producenterne som helhed til gode, idet eksempelvis forskning i økologisk produktion på sigt kan være med til at hjælpe hele sektoren til at blive mere bæredygtig.

Vi er også bekymrede for, at ministeren med sit forslag lukker øjnene for den omstændighed, at de mest pesticidforbrugende og CO₂-udledende sektorer i dag næsten belønnes for at forurene. Jo mere der forurenes, desto større del af CO₂- og pesticidafgifterne får sektorerne tildelt. Det er uholdbart for både os i dag og for de kommende generationer. For at bryde den onde spiral mener vi, at der er brug for tiltag, for det er der god mening i.

Endvidere gør ministerens lovforslag ikke noget ved, at der i dag mangler et effektivt tilsyn med fondenes virksomheder og bestyrelsessammensætning, samt at det er vanskeligt for udefrakommende, herunder ganske almindelige borgere, at få indsigt i fondenes forhold.

Derfor lægger vi med beslutningsforslaget op til, at en række oplysninger om bl.a. bestyrelsessammensætning og uddelingspraksis bliver gjort tilgængelige i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og på internettet. På den måde sikrer vi, at man ikke behøver at sidde i en af bestyrelserne for at kunne gennemskue, hvordan det forholder sig, men at det i stedet bliver muligt for almindelige mennesker at finde ud af, eksempelvis hvilke projekter der får tilskud, og hvilke der får afslag, og med hvilke begrundelser.

Samtidig vil der også blive åbenhed om, hvornår man kan ansøge fondene om penge, hvilket jo er en afgørende forudsætning for, at andre end Tordenskjolds soldater kan få adgang til midlerne. Derudover foreslår vi, at fondene skal have et mere effektivt tilsyn fra Civilretsdirektoratet og fra Rigsrevisionen.

Dertil kommer, at ministerens lovforslag ikke retter op på, at fondsmidlerne overvejende tildeles få store organisationer, mens enkeltpersoner og enkeltfirmaer er helt udelukket fra at få støtte. I dag, hvor det på det nærmeste er disse yderpunkter, der tegner produktionen i Danmark, er det ikke længere en holdbar løsning.

Kl. 14.40

Som det er nu, har fondsbestyrelserne tilkendegivet, at der ikke gives tilskud til enkeltperso-

ner eller enkeltvirksomheder, fordi sådanne tilskud antages at være i strid med konkurrence-lovgivningen.

Ministeren har dog på sin side i et svar på et spørgsmål fastslået, at konkurrencelovgivningen ikke nødvendigvis står i vejen for, at enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder modtager støtte, såfremt eventuelle forskningsresultater gøres tilgængelige for alle og de enkelte projekter falder inden for de generelle formål, som fondene skal støtte.

Hvis vi vil det bedste for mangfoldigheden i den danske produktion, skal vi bedre den lille producents vilkår og mulighed for at få del i støtten.

Alt i alt skal der ikke herske tvivl om, at vi fra Socialdemokratiets side mener, at der er brug for ændringer, og at de ændringer, regeringen har lagt op til, er for svage.

Vi vil have en mere håndfast linje, og det mener vi er nødvendigt, hvis man rent faktisk ønsker at komme problemerne til livs. Ministerens forslag kradser kun lidt i overfladen og endda kun på enkelte af problemerne. Der er derfor brug for mere markante ændringer, som vores forslag byder på, og vi håber på den baggrund på en spændende debat og en god udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Når jeg hører Socialdemokratiets forslag, kan jeg ikke forstå, hvorfor man ikke bare siger, at man vil nedlægge de her fonde og så lægge en skat på landbrugsproduktionen, og så kan man efter politisk overbevisning uddele de her penge, for man slår meget på, at kammerateri har fordelt pengene forkert gennem mange år.

Kammerateri må være noget, Socialdemokraterne kender meget til, men det er ikke noget, man kender til inden for landbrugsfonde, efter hvad jeg er vidende om. Der sidder mange mennesker i sådan nogle fonde, men selv om de f.eks. begge er mælkeproducenter, skal man ikke tro, at de har samme holdning. De har vidt forskellig holdning til, hvilke projekter der skal gives tilskud til.

Der bliver slået meget på åbenhed, så alle kan søge. Nu er det jo ikke nogen statskasse; der er begrænsede midler. Det er også beskrevet, hvilke midler man kan søge om. Men så stiller jeg spørgsmålet: Hvad er det, alle skal kunne søge? Skal man ikke stadig kunne følge de rammer, der inden for de forskellige fonde er for, hvad

man kan støtte? Skal man ikke stadig have visse kvalifikationer i projekterne, som man skal give støtte til? Er det ikke det, man stadig vil?

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Til hr. Thor Gunnar Kofoed vil jeg sige, at selvfølgelig skal det være gode projekter. Det er der jo ingen tvivl om, men der skal være større åbenhed. Der skal være en fair mulighed for at søge midlerne, og der skal være orden i sagerne.

Så spørger Venstres ordfører, om vi er ude på at nedlægge fondene. Nej, vi mener, ligesom alle partier her har givet udtryk for og regeringen langt om længe er nået frem til, at der er brug for nogle nye regler, for der er risiko for interessesammenblanding og kammerateri, som det er i dag.

Der er et problem, og det må Venstres ordfører også erkende. Venstres ordfører havde så nogle bemærkninger om Socialdemokratiet. Jeg går ud fra, at det, Venstres ordfører tænkte på, var René Milo, hr. Peter Brixtofte og måske senest miljøministerens uddeling af diverse tilskud rundtomkring.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Nej, jeg tænkte mere på hr. Svend Aukens uddeling af midler tilbage for 10 eller vistnok 7 år siden. Det var en helt anden ting.

Man lægger nu op til, at der er den lykkethed osv. I øvrigt kan alle de ansøgninger, der bliver indgivet, også ses på internettet. Man kan også se, hvilke projekter der bliver givet tilskud til. Der er også vid mulighed for, at alle kan søge, og der er mange flere ansøgninger, end der kan gives tilskud til.

Kl. 14.45

Det, jeg ville stille spørgsmål til, er det med, at man hverken indirekte eller direkte må have tilknytning til virksomheder inden for landbruget ud over de 40 pct. af medlemmerne. Det er meget svært at opfylde disse krav, medmindre man overhovedet ingen indflydelse eller viden har på eller om landbrug. Det vil altså sige, at det kun skal være interesser uden for landbruget, der skal bestemme, at disse penge skal bruges til fremme af landbrugsproduktionen, uanset om det er økologisk eller det er konventionelt. Er det det, man vil i Socialdemokratiet, have helt udenforstående mennesker til at bestemme, hvad det er, der skal forskes i til fremme af en produktion?

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Det, vi gerne vil have fra Socialdemokratiets side, er åbenhed, og at man mindsker risikoen for, at der bliver interessesammenblanding. Landbruget og dets organisationer vil jo stadig væk have en meget dominerende rolle i de her bestyrelser. 40 pct. er trods alt noget; i en virksomhed, hvor man har 40 pct., kaldes man storaktionær.

Her vil der altså derudover være offentlige interesser fra forskningsside, fra forbrugerside osv., men landbruget vil stadig væk være dem, der har den største indflydelse, men de har ikke flertal. Det er det, der er det afgørende, og det er det, som Venstres ordfører må forstå et af formålene med forslaget, sådan at der ikke er risiko for interessesammenblanding, sådan at vi ikke risikerer nogle dumme sager, sådan at vi kan koncentrere os om det, de her fonde i virkeligheden er til for, nemlig at give et mere varieret udbud af fødevarer, sådan at vi kan satse på økologi, sådan at vi kan få et dansk landbrug og et dansk samfund, der i samklang med forbrugerne kan få nogle gode resultater ud af de her mange, mange offentlige midler, som jeg håber vi er enige om skal gå til det bedst mulige.

Formanden:

Hr. Thor Gunnar Kofoed for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

De der 60 pct. uden for erhvervet, som ingen tilknytning til erhvervet må have, hvem er det? Hvis vi tager en bestyrelse, hvor de 40 pct. f.eks. er 10 medlemmer, så skal man op og have det tilsvarende antal mere, som kommer helt uden for erhvervet. Hvad er det for en kvalitet, man vil have ind i bestemmelsen af, hvad erhvervet skal gå efter? Alle disse mennesker, som Socialdemokratiet vil have med, er det nogle af de politiske venner, man har forsøgt at få ind i de rådgivende råd under den tidligere fødevarerminister? Er det dem, man vil have ind at sidde på de her poster?

Fortæl dog ærligt, hvem det er, Socialdemokratiet vil have ind, alle de her uvildige mennesker, der skal bestemme her, som lige pludselig er kommet væk fra den indirekte indflydelse under den tidligere fødevarerminister.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Man må give Venstres ordfører, at det er noget modigt med alle de sager, Venstre efterhånden slæber rundt på, at han kaster sig ud i debatten om, hvorvidt man vil sætte folk ind, som er politiske venner. Man kan tænke på vores minister for forskningen, som jo også har valgt folk ud, som han synes er politiske venner. Men det var måske ikke det, Venstres ordfører tænkte på?

Jeg kan sige det sådan, at dem, vi gerne vil have ind, er forbrugerrepræsentanter, det er folk inden for forskningsverdenen, inden for universiteterne, inden for en lang række steder, hvor man kan bidrage med noget positivt til denne her debat, og hvor man i samarbejde med dansk landbrug kan opnå nogle gode resultater.

Det, jeg synes er lidt mærkeligt, er, at Venstre i den grad er bange for, at der skal komme nogen ind udefra og være med til at bestemme, være med til at træffe afgørelser – Venstre, som ellers altid gerne vil have, at der kommer noget nyt og friskt ind, har jeg forstået. Men det gælder så ikke landbrugets fonde og midler. Det er da tankevækkende.

Jeg må sige til Venstres ordfører, at også på det her område bør der gælde »noget for noget«. Og det »noget«, vi gerne vil have, er, at der er åbenhed, og at der ikke er risiko for interesse-sammenblanding, og at man har et samarbejde mellem det offentlige og det private til gavn for det danske samfund og i øvrigt også for dansk landbrug.

Kl. 14.50

Christian H. Hansen (DF):

Den 19. marts 2003 behandlede vi her i Folketingsalen et beslutningsforslag fra Socialdemokratiet, B 94, hvor vi fra Dansk Folkepartis side oplyste, at de sidste bemærkninger, der dengang kom fra ministeren om, at ministeren ville kigge på det her område, var vi tilfredse med. Der var fra Dansk Folkepartis side heller ingen tvivl om, at man var nødt til at få kigget på sammensætningen af bestyrelsespladserne i de her promille- og produktionsafgiftsfonde.

Regeringen fremsætter så i dag et forslag, som drejer sig om tre hovedpunkter, nemlig bestyrelsessammensætningen i produktions- og promilleafgiftsfondene samt Fonden for økologisk landbrug, fastsættelse af promillemidlerne og endelig de formål, hvortil fondsmidlerne kan anvendes.

Med hensyn til ændringer i bestyrelsessammensætningen finder vi i Dansk Folkeparti, at man er kommet frem til en lidt bedre model end den, vi har i dag. Ligeledes har vi fra Dansk Folkepartis side haft et ønske om, at fondene fremover skal kunne tilbyde bestyrelsesmedlemmerne honorarer, dog således at honoreringen i langt overvejende grad bør tilfalde offentlighedens interesser. Det er jo, fordi det netop er disse, som er ressourcensvage i forhold til at sidde i de her bestyrelser, og som jo heller ikke har de samme økonomiske interesser i fondene, som erhvervsrepræsentanterne har.

Med hensyn til de elementer, der indgår vedrørende ændringer i principperne for fastsættelse af fordelingen af promillemidlerne, har vi i Dansk Folkeparti noteret os høringssvaret fra både Forbrugerrådet og Økologisk Landsforening og deres bekymringer over de ændringer, der er på dette område. Men måske kan vi få lidt nærmere oplysninger om de bekymringer, der ligger her, under den kommende udvalgsbehandling.

Med hensyn til det, der sker omkring anvendelsesområderne, er det ligeledes glædeligt at konstatere, at fondens midler fremover direkte uden særlig ministergodkendelse må anvendes til foranstaltninger i forhold til dyrevelfærd.

Med disse bemærkninger og med de positive briller på ser vi i Dansk Folkeparti frem til det kommende udvalgsarbejde.

Else Theill Sørensen (KF):

Det, der er baggrunden for såvel L 25 som B 10, er, som flere andre også har sagt, at strukturudviklingen i landbruget og i fødevarerproduktionen har bevirket, at nogle få dominerende virksomheder har fået en helt afgørende indflydelse i bestyrelserne for promilleafgiftsfondene og produktionsafgiftsfondene. Da det ligger i hele tanken bag fondene, at midlerne fra dem skal komme brancherne til gode bredt, er det naturligt og rimeligt, at der er en tilsvarende bredde i bestyrelserne.

Det krav kan naturligvis opnås på flere måder, men i Det Konservative Folkeparti mener vi, at ministerens løsning med at kræve, at de indstillende producenter og brancheorganisationer skal udtale sig i enighed om bestyrelsesmedlemmerne på erhvervsiden, er en god løsning. Det giver i praksis en vetoret og vil medvirke til, at repræsentanterne for en enkelt stor producent ikke bliver dominerende i bestyrelsen.

Med hensyn til de øvrige ændringer finder vi det fornuftigt, at der sikres en varig balance mellem de penge, der kommer ind i pesticidafgifter, og de midler, der herfra overføres til fondene. Udvidelsen af anvendelsesområderne finder vi også både rimelig og fornuftig.

Det Konservative Folkeparti kan, som det nok er fremgået, støtte L 25, men kan ikke støtte de langt mere vidtgående ændringer, der er indeholdt i B 10, så det vil vi stemme imod.

Kristen Touborg (SF):

Der har i alt fald den seneste snes år været en stor debat af varierende styrke om landbrugets pengetanke, og hvad disse fonde ellers er blevet kaldt.

Jeg husker selv, at der i begyndelsen af 1990 var en noget hedere debat, end jeg vil sige, der er i dag – jeg tror også, hr. Ole Stavad har omtalt den tidligere i dag – hvor bølgerne gik meget højt. Jeg tror, at der dengang var endnu større grund til at se på de her fonde, end der er i dag. Jeg noterede mig også dengang, at det gik sådan efter debatten, at de værste af dem blev frivilligt lukket, og så gik det i øvrigt sådan hen ad vejen ikke så galt.

Kl. 14.55

Så den store storvask foregik nok dengang, men det ændrer jo ikke ved, at der også kan blive behov for at lave en storvask nu. Nu har ministeren jo langt om længe erkendt, at administrationen af landbrugets pengetanke er for enøjet, og at de er for monopolistisk styret af de store landbrugsproducentinteresser. Så vidt, så godt.

SF er enig i, at der bør være forskel på sammensætningen af bestyrelserne i produktionsafgiftsfondene og promilleafgiftsfondene. Der er for os at se en forskel på, om pengene kommer fra produktion, altså som en afgift på de grise, der bliver leveret, på den mælk, der bliver leveret osv., altså fortrinsvis produktionsafgiftsfondene, eller om det er offentlige midler, og det er der ingen tvivl om at det er, statsmidler, jeg ved såmænd ikke, hvad vi skal kalde dem. At det så er nogle, der er kommet ind på forskellig vis efter forskellige aftaler hen gennem flere årtier, er så en anden sag. Men der er ingen som helst tvivl om, at statsmidler vi promilleafgiftsfondene, så er det selvfølgelig offentlige midler, og derfor er der også fuld grund til, at de er fuldstændig sat under kontrol, sådan at der ikke kan laves fiksfakserier med dem.

Men to tredjedele producentinteresser i produktionsafgiftsfondene synes vi altså er for meget. Det er det, som ministeriet foreslår. Vi er indstillet på, at man bevarer en majoritet, det kunne f.eks. være 51 pct., det kunne også være, hvis vi snakker 11 medlemmer, at det er 6 ud af 11 medlemmer, der kommer fra producentsiden inklusive økologerne. Når vi snakker produktionsafgiftsfonde, finder vi, at det er rimeligt nok, at der er en majoritet af producenter.

Men når vi går over og snakker skattefinansierede midler på den ene eller den anden måde, altså promilleafgiftsfondene, så er vi enige med Socialdemokraterne i, at der kan 40 pct. til producenterne og 60 pct. til offentlige interesser være en udmærket fordeling.

Ændringen fra de 4,3 promille, altså i virkeligheden en del af amtsskatten, når vi ser sådan lidt historisk på det, og så til de 83 pct. af pesticidmidlerne betyder jo sandsynligvis – jeg behøver ikke engang at sige sandsynligvis, for det fremgår jo af lovforslaget – at der kommer færre penge ind i afgiftsfondene på den måde. Det skal jeg ikke beklage at der gør, men jeg har da tænkt lidt på, hvorfor landbruget så bare sluger det her. Der er jeg nået til den konklusion, at det jo nok er, fordi regeringens skjulte dagsorden for omlægningen vel er en forberedelse af overgangen til helt at stoppe for grundskatten, og så vil det jo være lidt underligt, hvis man skulle have midler ud af statskassen, som baserer sig på 4,3 promille af en grundskat, der ikke bliver betalt.

Nå, det er sådan en overvejelse, jeg har gjort mig. Jeg vil ikke anse det for at være helt usandsynligt, at det måske kan være noget af grunden til, at landbruget ikke laver mere larm over, at de får et eller andet antal millioner mindre, end de ellers kunne forvente.

Men jeg er meget betænkelig ved den afledte virkning, det her får for Økologifonden, for det betyder jo for dem, at det virkelig er der, sorteper bliver placeret. Der er ingen tvivl om for mig i alt fald – og jeg håber også, det er sådan – at pesticidafgifterne er svindende. Det er så beregnet, at de skulle være uændrede i den model, der er lavet her, men jeg håber og tror på, at pesticidafgiftsmidlerne bliver færre i fremtiden.

Kl. 15.00

Så må jeg sige, at det jo så betyder, at Økologifonden meget hurtigt tørrer ind. Og det mener jeg sådan set ikke er i overensstemmelse med den aftale, vi har lavet. Naturligvis er vi meget,

meget utilfredse, hvis det går sådan, og er derfor meget utilfredse med den model her.

Vi vil gerne støtte de høringssvar, der ligger, som siger, at man skal placere økologimidlerne på et langt tidligere tidspunkt i denne her model sådan at forstå, at man så får et fast beløb, som går forud i forbindelse med den fordeling, hvor det er ministeriet, der får halvdelen, og fonden, der får den anden halvdel, og deraf skal økologimidlerne tages.

Det her er naturligvis i den grad at blive sorteper, så det kan man overhovedet ikke være tjent med. Så vi vil arbejde meget stærkt på under udvalgsbehandlingen, at vi får ændret den model her.

Med de bemærkninger, der kom tidligere fra Dansk Folkeparti under redegørelsesdebatten, har jeg da en forventning om, at vi vil kunne finde et flertal, der vil behandle økologierne ordentligt. Jeg må opfatte det sådan, at det har Dansk Folkeparti sympati for, og derfor er det da selvfølgelig noget af det, vi vil se ganske alvorligt på. Det er helt urimeligt, som man behandler Økologifonden med det her forslag, også fordi man samtidig omlægger de 4,3 promille til udelukkende at være pesticidmidler.

Det udvidede anvendelsesområde finder vi er fornuftigt, så længe det bl.a. handler om dyrevelfærd og bedre kontrol. Men at lade fonde med kollektivt indbetalte midler betale for den enkelte producents forurening fra GMO-afgrøder synes vi altså er ansvarsforflygtigelse.

Vi kan ikke forstå, at statsministerens ord om noget for noget ikke også skal gælde her. Vi kan ikke forstå, at det er sådan, at den, der beslutter, at man vil tage risikoen for at forurene naturen og miljøet, fuldstændig frit kan undgå erstatning, men bare henvise til, at der er nogle kollektive midler, der går ind og dækker. Det er jeg uforstående over for. Det er jo en debat, vi har haft tidligere, så det forventer jeg vi vil få en del snak om i udvalget. Og jeg håber da også, at det vil være muligt at finde et flertal, der vil ændre på de her urimelige forhold.

Det burde være sådan, finder vi, at vil du tjene på ny teknologi, så må du også selv tage ansvaret for det. Jeg fik jo aldrig svar fra Venstres ordfører på, hvad det er, der er problemet med at lave en forsikring i stedet for. Jeg synes, det er meget oplagt, at man laver en forsikring, sådan at man reelt selv beslutter, om man vil tjene penge på den ny teknologi, men at man også selv tager ansvaret.

Jeg er uforstående over for, hvorfor alle andre skal dække ansvaret for det. Jeg troede ikke, det var sådan, regeringens ideologi var, men det er det åbenbart alligevel.

Martin Lidegaard (RV):

Som bekendt diskuterer vi her både ministerens lovforslag, L 25, og et beslutningsforslag om samme område fra Socialdemokratiet, B 10. Og indledningsvis vil jeg godt sige, at Det Radikale Venstre synes, der er gode takter i begge forslag. Vi kunne egentlig godt ønske os, at man tog det bedste fra begge forslag, så ville man sådan få det radikalt set optimale.

Men jeg vil tage udgangspunkt i regeringens lovforslag, som nok er det, der på nuværende tidspunkt trods alt ligger os nærmest. Og det gør det, fordi det forslag i sin substans skelner imellem produktionsafgiftsfonde og promilleafgiftsfonde, ikke nok, det skal jeg komme tilbage til, men det skelner mellem dem. Og helt ligesom hr. Kristen Touborg ser en principiel forskel imellem promilleafgiftsfondene og produktionsafgiftsfondene, så gør Det Radikale Venstre det også.

Om promilleafgiftsfondene vil jeg sige, at Det Radikale Venstre i og for sig gerne så, at de blev nedlagt. Der har vi det faktisk sådan, som hr. Thor Gunnar Kofoed var inde på, at vi egentlig ikke kan se, hvorfor miljøafgifter ikke skal gå ind i statskassen uden om alle mulige cigarkasser og bruges i den almindelige offentlige anvendelse af forskning, og hvad man ellers gerne ville, ligesom alle andre mulige miljøafgifter gør det. Det er en principiel betragtning, men vi er godt klar over, at det ikke står lige for. Vi havde dog håbet, at vi kunne have haft en diskussion af det i forbindelse med den nye pesticidhandlingsplan. Nuvel, det blev ikke tilfældet.

Kl. 15.05

Men til gengæld er det sådan med promilleafgiftsfondene, at vi dér synes, det er helt oplagt, at vi bør have et flertal af det, man kunne kalde offentlige interesser, for det er offentlige midler. Og der er vi enige i intentionen i Socialdemokratiets forslag.

Til gengæld må vi sige, at vi ikke er enige med Socialdemokraterne i, at produktionsafgiftsfondene på samme måde bør have et offentligt flertal, for det synes vi på en anden måde er erhvervets egne penge, om man så må sige, som det historisk set selv frivilligt gik i gang med at indbetale, og som vi også tror der er en ganske stor vigtighed i, at erhvervet er tæt på at udmøn-

te, da det er erhvervets egen forskning. Der tror vi, at der er noget dér.

Men det er en god idé at få flere, kan vi sige, uafhængige kræfter med i arbejdet og til at kontrollere, at alt går rigtigt for sig. Så der er vi sådan set positive over for den model, som ministeren lægger frem med hensyn til produktionsafgiftsfondene.

Så er der tre andre forhold i ministerens lovforslag, som vi også gerne vil diskutere med ministeren i den kommende lovbehandling ud fra et forholdsvis positivt udgangspunkt, men de her ting synes vi altså nok, vi bliver nødt til at kigge på, før vi sådan kan tilslutte os.

Det første er økologernes stilling, som også høringssvarene har angivet. Vi forstår godt, at økologerne spørger, hvorfor de skal komme til sidst. Hvorfor skal de ikke, ligesom alle de andre grupper, garanteres en fast procentdel af det provenu, der nu er? Det synes vi er et rigtig godt spørgsmål.

Det andet er hele diskussionen om GMO-erstatning. Som det vil være partierne bekendt, så deltog Det Radikale Venstre ikke i det flertal, der pålagde regeringen at gå imod afskaffelse af moratoriet, indtil man havde fælles erstatningsregler i EU, simpelt hen fordi de to ting i og for sig ikke havde så meget med hinanden at gøre, og fordi de i øvrigt var ret urealistiske, og fordi vi risikerer at sætte Danmark i en mærkelig situation, hvor vi kommer til at bryde et EU-retligt grundlag. Derfor er Det Radikale Venstre også indstillet på at finde nationale erstatningsregler, for erstatningsregler skal vi selvfølgelig også have i de tilfælde, hvor der ikke kan gøres skyldgældende over for nabolandmanden.

Men jeg vil nok sige, at det at bruge promilleafgiftsfondene og produktionsafgiftsfondene til dette formål synes jeg ikke helt er i ånd med, hvad disse fonde egentlig er beregnet til at blive brugt til. Jeg så langt hellere, at man fandt en ordning, hvor erhvervet selv, eventuelt i fællesskab med fødevarerindustrien, eventuelt med statslig deltagelse som sikkerhedsnet lavede en ordning. Jeg kan ikke se, at det har noget med hverken pesticider, promilleafgiftsfonde eller produktionsafgiftsfonde at gøre i og for sig. Det vil jeg foreslå at man finder en anden løsning på.

Endelig, og det er så en mindre detalje, som jeg dog alligevel bed mærke i, så kan jeg konstatere, at fiskerne er lidt bekymrede, eller i hvert fald dele af fiskeriet. Der vil jeg simpelt hen bare opfordre ministeren til i almindelighed at forsøge at tage en samtale med fiskerne om, at de får

de interne genvordigheder på plads, inden vi skal videre med det her forslag.

Mange af de ting, jeg har nævnt her, er faktisk indeholdt i Socialdemokratiets forslag, og derfor håber jeg, at det vil være muligt at forhandle nogle af de ting her ind i ministerens forslag, for så vil Det Radikale Venstre kunne tilslutte sig regeringens lovforslag med stor glæde, men altså først efter, at disse ændringer er sket og efter en grundig udvalgsbehandling.

Keld Albrechtsen (EL):

Når man sammenholder de to forslag, som her er til behandling, så vil Enhedslisten foreslå, at Folketinget tager udgangspunkt i Socialdemokratiets forslag med henblik på at nå frem til et forslag, som så samlet forhåbentlig kan vinde flertal. Vi synes, at regeringens forslag ikke er nær så godt som Socialdemokratiets, og det er så den helt overordnede bedømmelse.

Det er jo godt 0,5 mia. kr., der fordeles hvert år af promilleafgiftsfondene, og derfor er det en meget vigtig sag, hvorvidt pengene fordeles af landbrugsinteresser, der ønsker en øget strukturudvikling og koncentration, eller om man f.eks. har hensynet til at fjerne giftstoffer, hensynet til økologien osv. i højsædet. Der er jo med så stort et årligt beløb mulighed for at bruge pengene på mange forskellige måder, som har meget store konsekvenser for samfundet.

Kl. 15.10

Vi er i Enhedslisten enige i, at der er tale om skattemidler. I juridisk statsretlig forstand er der tale om skattemidler. Det har vist selv hr. Kofoed måttet erkende. Men det er klart, at der er forskel på dem, der hidrører fra pesticidafgift og andre afgifter, og så promillepengene. Det vil vi også godt give SF og Det Radikale Venstre ret i.

Vi ser meget gerne, at der sker en omlægning af pengene ud fra principper om, at økologien som minimum sikres den andel, som de selv har i deres egen fond, og så mulighed derudover for at have adgang til de almindelige midler. Til gengæld er vi på linje med hr. Touborg i den opfattelse, at det vil være fuldstændig hamrende uretfærdigt, hvis skatteyderne og de landmænd, der ikke bruger GMO, skulle pålægges udgifterne til at rydde op efter et eventuelt GMO-maretrid her i Danmark.

Det er jo sådan med GMO-afgrøder, at man i dag ikke råder over teknikker, der kan forudse virkningerne på sundhed og natur fuldt ud. De analyser, der er tilgængelige, og som baserer sig på forskning af faktuelle begivenhedsforløb, vi-

ser jo, at GMO'erne har alvorlig indvirkning på naturen, f.eks. på sommerfuglene. Og disse virkninger er begyndt at vise sig og at kunne dokumenteres videnskabeligt.

Det har affødt en voldsom debat i England. Det siges endda, at premierminister Tony Blair i sin regering nu er kommet under pres. Han har jo ellers tidligere været fuldstændig ukritisk tilhænger af GMO, bl.a. vist, fordi nogle af hans ministre havde forbindelser til disse selskaber. Men det viser sig altså, at det videnskabelige grundlag for at frigive GMO'erne bliver mere og mere foruroligende. Og for hver ny rapport, der kommer, bliver det mere og mere kritisabelt, hvis man slipper dem ud i naturen.

Samtidig har vi altså den situation, at Kommissionen ikke engang har villet foreslå en ansvarsordning, således at de landmænd, der eventuelt får lov til at lave GMO-produktion, stort set kan gøre det ansvarsfrit, og så skulle vi altså bruge disse her penge. Og det kan jo blive hele den halve milliard. Det kan det hurtigt blive. Ja, ministeren ryster på hovedet, men ministeren ved jo intet om, hvad det kommer til at koste. Ministeren ved intet om, hvor stor spredningen bliver. Ministeren ved intet om, hvor mange dyrearter, der går til som følge af konsekvenserne i naturen.

Det er der ingen, der ved. Og ministeren har så ganske vist sagt, at hun ikke vil godkende GMO'er, som kan have sundhedsfarlige og miljøskadelige konsekvenser. Det lyder da meget fint, men hun kan bare ikke vide, om en GMO har sådanne konsekvenser. Det ser man først efter adskillige års anvendelse af den pågældende GMO. Ministeren har nogle teoretiske beregninger om spredning til andre marker. Hvorvidt de holder eller ej, ved man først også efter praktisk anvendelse gennem flere år. Så det kan blive overordentlig dyrt. Det kan hurtigt opsuge hele fonden. Det vil vi altså ikke være med til at slippe løs.

Så jeg vil sige til ministeren, at under alle omstændigheder, uanset hvordan det går med alle de andre punkter, så vil det være en forudsætning for Enhedslisten, at de der GMO-penge simpelt hen kommer ud. Og så må det betales af dem, som måtte være indstillet på at dyrke GMO, gennem en forsikringsordning eller en anden form for garantistillelse.

Jeg er godt klar over, at det vil blive meget, meget dyrt, fordi en forsikringsordning jo skal tage højde for, at det kan blive milliardbeløb, der skal udbetales i erstatning. Men det er der

jo ikke noget at gøre ved. Og det må forsikringsfolk så sætte sig ned og beregne.

Jeg tror, det bliver en meget stor forsikringssum, der skal betales. Men hvis det er en meget stor forsikringssum, så er det jo bare udtryk for den samfundsmæssige risiko, som ligger i GMO-dyrkning.

Kl. 15.15

Når jeg i min ordførertale har hæftet mig forholdsvis meget ved det her punkt, er det, fordi jeg tror, regeringen har et letsindigt forhold til GMO'er. Det synes jeg også jeg fik en fornemmelse af ved ministerens besvarelser af GMO-spørgsmål under redegørelsesdebatten, og derfor syntes jeg, det var nødvendigt, at vi gik lidt mere i detaljer med det her i dag.

Der har været en diskussion om kammerateri og den slags ting. Nu skete der jo noget overraskende forleden i spørgetiden, idet statsministeren tidligere i en meget berømt grundlovstale har talt om kammerateri og vennetjenester i den socialdemokratiske bevægelse, men i spørgetimen i tirsdags her i Folketingssalen fastslog han, at der ikke i den danske centraladministration, hverken under denne eller tidligere regeringer – og altså heller ikke under den socialdemokratiske – har været tale om kammerateri og vennetjenester; en helt bemærkelsesværdig udtalelse, der var fuldstændig i glasklar modstrid med, hvad han sagde i sin grundlovstale i 2001, et fuldstændigt dementi af det.

Det vil formentlig glæde Socialdemokraterne at høre, at statsministeren på det punkt er kommet på bedre tanker, men sandheden er jo nok, at der findes mange områder, hvor der har været vennetjenester. Det ser vi også i visse ministerier i dag, og det er altså også en relevant diskussion i forbindelse med de her fonde.

Når det gælder den rene skatteyderdel, altså når det gælder forvaltningen af afgiftsmidler osv., skal der da som minimum være et udefrakommende flertal i disse fonde. Det sikrer Socialdemokratiets forslag jo, og det må jeg da antage at regeringspartierne vil kunne se fornuften i. Man kan jo ikke sætte, hvad skal man sige, snævre erhvervsinteresser til at forvalte en skat.

Derfor synes vi, at det socialdemokratiske forslag er mere i takt med tidens diskussion og mere i takt med statsministerens meget, meget kraftige holdning til kammerateri og vennetjenester, så det må man nærmest gå ud fra at regeringen vil være indstillet på at medvirke til.

Debatten har hele dagen igennem tydet på, at der er et flertal i Folketinget for mere økologi og

øget styrkelse af den økologiske indsats, og hvis der er et flertal i Folketinget, som er skeptisk over for at slippe GMO'erne løs, og som i hvert fald ikke under nogen omstændigheder vil have, at det skal være de andre landmænd og skatteyderne, der skal betale gildet, og hvis der er et flertal, som ønsker, at der ikke skal være et system, der kan føre til misbrug og kammerateri – og det vil jeg da også tro at der måtte være – så kan det hele måske munde ud i nogle punkter, som der kan være et fornuftigt flertal for her i Folketingssalen. Det vil vi i hvert fald arbejde på fra Enhedslistens side.

Jeg synes ikke umiddelbart, at det på baggrund af debatten kan udelukkes, at et sådant flertal kan findes, og så kommer den endelige beslutning til at minde meget om Socialdemokratiets forslag – det vil jeg da sige. Men vi er helt fordomsfri over for teknikken, og lad os så gå i gang med udvalgsarbejdet.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Uden at ville beskyldes for at være radikal, og selv om det nok er ønsketænkning, så havde Kristeligt Folkeparti gerne set, at vi kunne få en kombination af de to forslag, som vi debatterer nu.

Det vigtigste for os er dog, at der bliver taget hul på debatten og lavet om på ordningen, sådan at det er mere gennemskueligt, og at vi finder en løsning, så det bliver lettere at få tingene administreret ordentligt.

I forhold til de enkelte elementer i lovforslag nr. L 25 har vi nogle enkelte kommentarer.

Kl. 15.20

Når det gælder ændring af reglerne for sammensætningen af bestyrelserne for produktions- og promilleafgiftsfondene, er vi godt tilfreds med forslaget. Vi finder, ligesom vi sagde ved behandlingen af B 94 sidste år, at det er nødvendigt at sikre en bredere repræsentation for offentligheden og at undgå, at enkelte virksomheder sidder og styrer en fond.

Med hensyn til ændringen i fastsættelsen af promillemidlerne, er vi ikke endeligt afklaret. Vi mener dog, at føres forslaget ud i livet, så burde man efterkomme bemærkningerne i høringssvarene fra såvel Økologisk Landsforening som Forbrugerrådet, således at Fonden for økologisk landbrug ikke rammes af et faldende afgiftsprovenu.

Vi stiller os positive over for en udvidelse af de formål, midlerne kan anvendes til, herunder at dyrevelfærd bliver et selvstændigt formål.

Kristeligt Folkeparti ønsker dog ikke – i lighed med, hvad flere har påpeget i høringssvarene – at midlerne bruges til at finansiere sameksistens. Selv om det måske ikke er helt korrekt at sige, at det er forureneren, der skal betale, så er princippet alligevel anvendeligt i forbindelse med spørgsmålet om sameksistens. Det er ikke rimeligt, at de, der dyrker GMO-frit, skal betale for en kompensationsordning, som i sidste ende skyldes, at nogle vælger at bruge GMO'er; det burde være GMO-brugerens ansvar.

Det er et skridt i den rigtige retning, og Kristeligt Folkeparti vil gå positivt ind i udvalgsbehandlingen.

Formanden:

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Nicolai Wammen. ... Undskyld, hr. Christian H. Hansen ønsker ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det var et enkelt spørgsmål til hr. Mogens Nørgård Pedersen, gående på, at hr. Mogens Nørgård Pedersen var inde på, at nu fik man i det mindste taget hul på det, og det var sådan lidt vigtigt for Kristeligt Folkeparti.

Er det, fordi hr. Mogens Nørgård Pedersen er af den opfattelse på baggrund af den debat, der har været tidligere i salen, at det her faktisk er et kraftigt signal til erhvervet om, at det skal agere anderledes? Og hvis det her kører et stykke tid og man konstaterer, at erhvervet ikke agerer anderledes, ja, så kan man altså tage hul på, skal vi kalde det bylden en gang mere?

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Som svar til hr. Christian H. Hansen skal jeg bare sige, at i Kristeligt Folkeparti er vi altid af den opfattelse, at vi må vurdere situationen, når vi ser, hvordan det virker, og om udviklingen er til at gøre det endnu bedre, for så er vi klart med på det.

Formanden:

Så er det ordføreren for forslagsstillerne til B 10, hr. Nicolai Wammen.

Nicolai Wammen (S):

Dagens debat har i hvert fald vist, at det er godt, at bl.a. Socialdemokratiet har presset voldsomt på for, at der kommer til at ske noget i forhold til fondene. At der er problemer, er nu bredt aner-

kendt. Der, hvor nuancerne så kan være, er med hensyn til, hvor langt man skal gå.

Her er der uenighed mellem regeringen og Socialdemokratiet, og her synes jeg også, at regeringen bør lytte til, at en lang række partier i dag har sagt, at det forslag, regeringen er kommet med, ikke er godt nok, når det gælder satsning på økologi, ikke er godt nok, når det gælder GMO, og ikke er godt nok, når det gælder den offentlige repræsentation i promilleafgiftsfondene.

Det er meget klare budskaber, der er blevet fremsat her, og jeg håber, at ministeren om et øjeblik vil være mere imødekommende over for de synspunkter, end jeg desværre må sige at jeg opfattede Venstres ordfører var tidligere på dagen.

Det er meget væsentligt og ønskeligt, hvis vi kan få en bred tilslutning til reglerne på det her punkt, og derfor vil Socialdemokratiet i hvert fald være meget engageret i det udvalgsarbejde, der kommer.

Kl. 15.25

Der er kommet utrolig mange gode indspark i debatten i dag, nye vinkler, og altså ikke mindst et fokus på, at der *er* brug for ændringer, at der *er* brug for opstramminger i forhold til det, regeringen har lagt frem, for ellers risikerer vi, at vi laver nogle regler, som prøver at gøre op med fortidens ulemper, men ikke er tilstrækkelige til at tage vare på fremtidens udfordringer, og det vil være forkert, og det vil være noget, som det her Folketing hurtigt vil kunne komme til at fortryde, og så vil vi nemt komme til at stå i den situation, som Dansk Folkepartis ordfører har udtalt sig om tidligere, at så kan man ende med at skulle tage fat på noget igen.

Socialdemokratiet har lagt sit forslag frem, og vi takker for de positive bemærkninger, der er kommet, og har også lyttet til de kritiske bemærkninger, der har været. Men frem for alt må der være en minister, som er meget opmærksom på, at der er rejst principielle og meget vægtige indsigelser mod det forslag, regeringen er kommet med; det er for svagt på en række punkter, og jeg håber meget, at ministeren om et øjeblik vil vise imødekommenhed over for de meget klare meldinger, der har lydt her i dag.

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil godt sige tak for de bemærkninger, der er faldet til regeringens forslag her i dag.

Jeg vil godt indledningsvis slå fuldstændig fast, at jeg med det her forslag har ønsket at til-

passe fondsbestemmelserne til den strukturudvikling, vi har set over de seneste år særlig inden for visse sektorer; det er selvfølgelig primært på mælke- og på svineområdet.

De høringsvar, de forskellige organisationer har afgivet til forslaget – og dem har Fødevarerudvalget jo også fået oversendt rettidigt – er for mig at se en klar tilbagemelding på, at forslaget, for så vidt angår bestyrelsessammensætningen, har fundet en fair balance mellem de erhvervs-mæssige interesser og de offentlige interesser.

Jeg kan så forstå, at der er nogle partier her i dag, der ikke synes, at vi er gået langt nok, men jeg fastholder stadig væk, at det må være helt afgørende, at produktionsafgiftsfondene *må* have en overvægt af indflydelse fra de erhvervssektorer, der indbetaler pengene, og så har jeg været imødekommende over for ønsket om, at der, for så vidt angår promilleafgiftsfondene, er en anden sammensætning, hvor offentlige interesser har større indflydelse.

Men nu til nogle af de kommentarer, der er rejst i løbet af debatten.

Først til hr. Nicolai Wammen: Jeg trak lidt på smilebåndet, da hr. Nicolai Wammen sagde, at nu var regeringen langt om længe kommet på banen. Jeg må minde hr. Nicolai Wammen om, at der faktisk var en regering forud for denne, en regering, der sad ved magten i 8 år, og som vel havde haft mulighed for at gå ind og justere på de her forhold, hvis man havde fundet det nødvendigt. Det har jeg så konstateret at man ikke har gjort, men denne regering har klart kunnet se nogle uhensigtsmæssigheder, og det har vi så taget højde for. De mastodonter, hr. Nicolai Wammen nævner, har jo ikke mere flertal i fondsbestyrelsen med det forslag, regeringen fremlægger.

Så har der været diskussion om økologer, og hvilke beløb man skulle indbetale fra, eller om man simpelt hen skulle sige: Jamen de produktionsafgifter, som økologerne indbetaler, skal indgå i en særlig fond. Den diskussion havde man tilbage i 2001, og der konkluderede man, at det ville være alt, alt for bureaukratisk at gå ud og indkræve fra de enkelte økologiske producenter til særlige fonde, og derfor lavede man på det tidspunkt en kompromisløsning, der betød, at Fonden for økologisk landbrug i stedet fik en fondskapital på 10 mio. kr. Det beløb har vi så ved særlig aftale i indværende år fordoblet, sådan at der har været 20 mio. kr. til rådighed. Men som flere ordførere har været inde på, betyder det ikke, at de midler, der indgår i de al-

mindelige produktionsafgiftsfonde, ikke bliver brugt til områder, der også er til gavn for de økologiske landmænd.

Så er hr. Nicolai Wammen meget betænkelig med hensyn til lukketheden omkring fondene, og der bliver jeg altså nødt til at sige til Socialdemokratiets ordfører, at der jo hvert år bliver udgivet et værk, hvoraf samtlige beløbsstørrelser fremgår, og hvor man også kan se, hvad det er for nogle projekter, der har fået støtte. Så lukkethed, hr. Nicolai Wammen, det kan man vel ikke tale om, når man kan gå ud og få rekvireret de enkelte regnskaber.

Kl. 15.30

Så taler hr. Nicolai Wammen også om, at der ikke er et effektivt tilsyn. Det må jeg selvfølgelig imødegå, for sagen er jo den, at Rigsrevisionen er inde at tjekke regnskaberne fra fondene hvert eneste år.

Så er hr. Kristen Touborg også inde på diskussionen om økologien, og der vil jeg godt sige generelt med den nye beslutning, der er truffet om, at det nu er pesticidafgiften, der er grundlag for beregningen, at hvis vi kigger på Fonden for økologisk landbrugs fremtidsudsigter, og det er dem, jeg forstår der bliver sat spørgsmålstegn ved, så er sagen den, at med et afgiftsprovener, der er over 335 mio. kr., vil fonden være bedre stillet, og i dag har vi faktisk et provener på 370 mio. kr.

Selv om vi har arbejdet og arbejder med en ny pesticidhandlingsplan, der nedsætter behandlingshyppigheden, så er der ikke noget, der umiddelbart tyder på, at det provener, der er til rådighed, vil falde, fordi, og det tror jeg også hr. Kristen Touborg ved, de nye mere skånsomme midler er væsentlig dyrere end dem, der bliver faset ud til fordel for de nyere midler.

Så de beregninger, der ligger til grund, fastholder en balance på det område, og så vil Fonden for økologisk landbrug ikke blive ringere stillet, end den er i dag, og det tror jeg vi alle sammen har en positiv holdning til. Det er også svar til hr. Martin Lidegaard, som var inde på netop økologernes stilling.

Så vil jeg godt sige, når vi snakker om erhvervenes repræsentation, at jeg håber, at ordførerne har hæftet sig ved, at der skal være enighed – jeg kan se, hr. Kristen Touborg nikker – og det vil alt andet lige betyde, at der vil være meget stor opmærksomhed på repræsentationen, og at der

helt afgjort vil blive en bredere repræsentation, end der er i dag, og det er jo det, der har været hele formålet med det her forslag.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg rystede sådan set ikke på hovedet over det, hr. Keld Albrechtsen sådan indholdsmæssigt sagde, kun over, at der jo i promilleafgiftsfondene ikke er 500 mio. kr., men lidt under det halve. Det var sådan set det, min skepsis over for udtalelsen gik på. Jeg ville heller ikke være i stand til i den krystalkugle, jeg har til rådighed, at se ud i fremtiden, hvordan situationen vil komme til at se ud.

Der er den beslutning om, at promilleafgiftsfondene kan bruges til en erstatningsordning i den situation, hvor man ikke kan placere et ansvar. Det er jo udgangspunktet, at det er forurenere, der betaler, men hvis man kommer i en situation, hvor man ikke kan finde grunden til en utilsigtet iblanding, så har jeg ment, og det forstår jeg også har været partiernes holdning, at det er utrolig vigtigt, at man så kunne gå et andet sted hen.

Så er jeg også sikker på, at ordføreren har læst, hvad der står i forslaget, at på længere sigt kunne man meget vel forestille sig en anden model, enten en forsikringsordning eller en afgiftsmodel. Det er det, der har været overvejelserne – og det er også et svar på hr. Mogens Nørgård Pedersens spørgsmål

Jeg takker for den gode debat og de bemærkninger, der er faldet, og det er klart, at jeg vil give min fulde støtte til, at vi får en seriøs og fornuftig udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget og forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**7) Første behandling af lovforslag nr. L 20:
Forslag til lov om ændring af lov om offentlig
sygesikring. (Afvikling af det statslige tilskud
til den særlige sygesikringsordning for søfa-
rende).**

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 8/10 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Gudrun Laub (V):

Lovforslaget om ændring af lov om offentlig sygesikring er en konsekvens af regeringens finanslovsforslag og som sådan en udmøntning af regeringens politik om at reducere direkte erhvervstilskud.

Regeringen ønsker i stedet for tilskud at satse på en generel bedring af erhvervslivets rammevilkår. Forslaget medfører merudgifter for rederierne til sygesikring af søfarende på danske skibe på et samlet beløb på 5 mio. kr. Det modsvarer af en besparelse på finansloven af samme størrelse, et provenu, der vil indgå i finansiering af skattelettelser.

Kl. 15.35

Forslaget ændrer hverken ved de ydelser eller den personkreds af søfarende, der er berettiget til ydelser i henhold til sygesikringslovens bestemmelser. Søfarende vil således fortsat have en sygesikringsdækning, der er bedre end den, der gælder for andre danske arbejdstagere, der arbejder uden for landets grænser.

Venstre kan støtte forslaget, og da den konservative ordfører ikke kan være til stede, skal jeg sige, at Det Konservative Folkeparti også støtter forslaget.

Formanden:

Så er det fru Birthe Skaarup for en kort bemærkning ... nej, det er fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Lovforslaget om afvikling af det statslige tilskud til den særlige sygesikringsordning for søfarende, som vi behandler her i dag, er et forslag, som – hvilket vi også kunne høre den tidligere ordfører sige – er et led i regeringens finanslovaftale for 2004. I den forbindelse kan det undre lidt, at

det er til forhandling i dag, hvor der endnu ikke er indgået aftale om finansloven, men lad det nu være ved det.

På den baggrund kan jeg også sige, at vi egentlig i Socialdemokratiet er positivt indstillet over for at kigge på det her område om at afvikle direkte tilskud til erhverv, men vi er alligevel også en anelse bekymrede, fordi det her forslag bryder princippet om, at der er en statslig andel i en sygeforsikringsordning for bestemte grupper i vores samfund. Derved vil det her område blive det første erhverv, hvor det offentlige ikke er med til at støtte op om sygesikringen, sikre, at man har sygesikring. Den udvikling er vi måske en anelse bekymrede over, og vi vil gerne være med til at diskutere den.

Grunden til, at bekymringen måske bliver så udtalt, er, at man kan se af høringssvarene, at dette forslag er fremsat helt uden drøftelse med de parter, som normalt ville indgå på området, nemlig rederierne og måske også de fagforbund, hvis ansatte det vedrører.

Derfor vil jeg bare sige i dag på Socialdemokratiets vegne, at vi vil afvente den videre behandling af forslaget, vi vil se det i sammenhæng med hele den store finanslov, når den kommer til behandling, og det vil i hvert fald være en betingelse for, at vi kan stemme for, at vi er helt sikre på, at regeringen sikrer, at søfarende selvfølgelig får adgang til sygesikring også i fremtiden.

Tak for ordet. Jeg skulle i øvrigt sige, at dette også siges på vegne af Det Radikale Venstre, der ikke kunne være her.

Birthe Skaarup (DF):

I øjeblikket er det jo således, at rederne betaler et fast beløb på 504 kr. årligt pr. søfarende i udenrigsfart. Det er et beløb, der blev fastsat for 12 år siden, og det skulle dække ca. 25 pct. af sygesikringens udgifter. Bidraget har i år 2002 været på 2,6 mio. kr., en dækning på 37 pct. af statens udgifter på de 7 mio. kr.

Forslaget indebærer, som andre også har været inde på, at sygesikringens udgifter til søfarende forhyret på danske skibe i udenrigsfart nu skal hæves fra 504 til 1.400 kr. Det, man gør, er så at tage et konkret erhvervstilskud, og jeg kan tilslutte mig, at man fra regeringens side nu hellere vil give en generel forbedring af erhvervslivets rammevilkår.

Det eneste, vi selvfølgelig har bemærket, som andre også har bemærket, er, at aftale om finansloven ikke er indgået endnu. Der er ikke indgået